

Lenkų etninės mažumos kalbos pasirinkimai

**Kinga Geben
Vilniaus Universitetas**

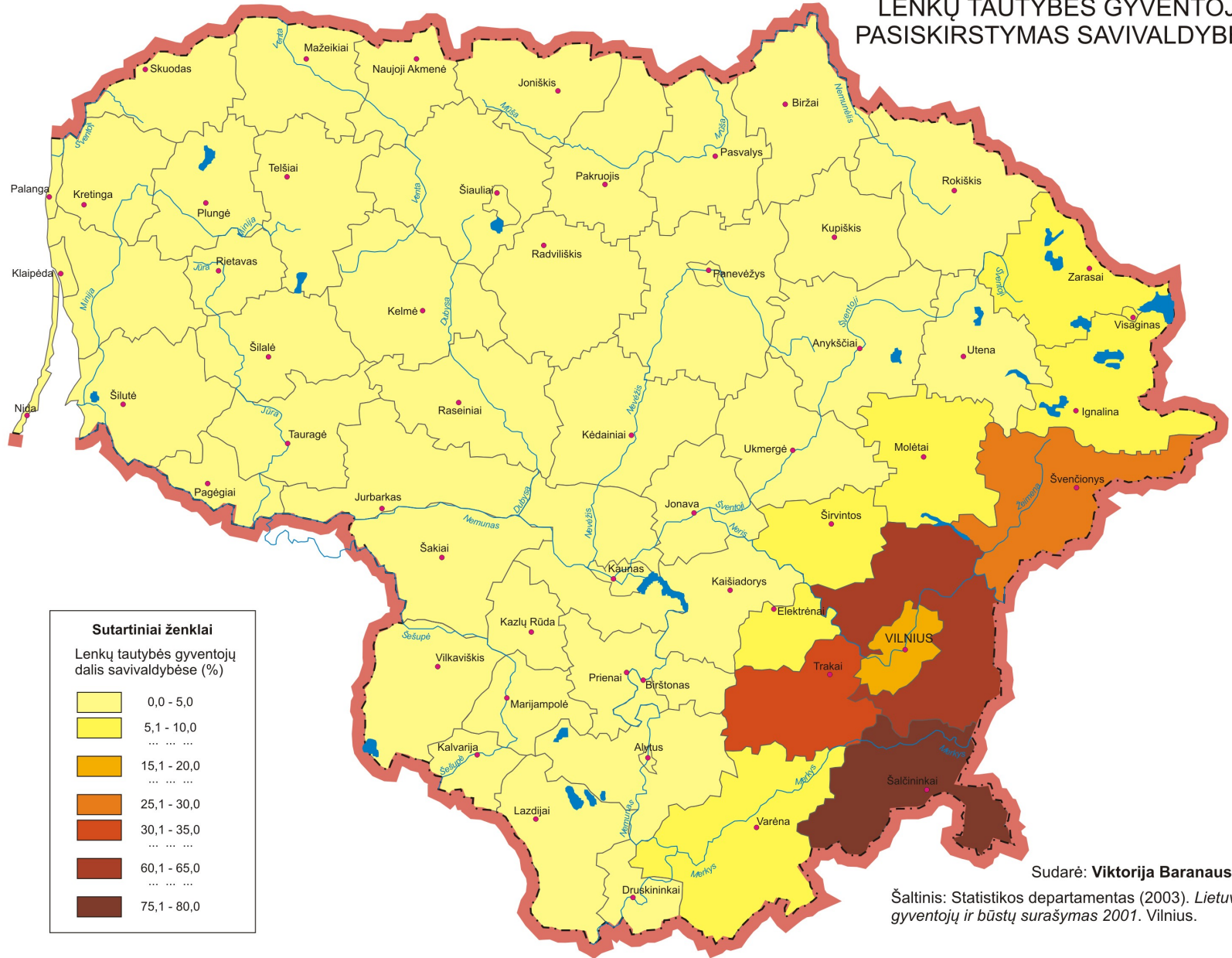
Analizuojama dviejų projektų duomenis:

„Sociolingvistinis Lietuvos žemėlapis: miestai ir miesteliai“ (2010-2012 m.) Tyrimą finansavo Lietuvos mokslo taryba (sutarties Nr. LIT-2-18).

„Miestai ir kalbos. Kalbų vartojimas ir tautinė tapatybė Lietuvos miestuose“ (2007–2009 m. rėmė Valstybinis mokslo ir studijų fondas).

Projektų vadovė prof. M. Ramonienė

LENKŲ TAUTYBĖS GYVENTOJŲ PASISKIRSTYMAS SAVIVALDYBĖSE

Sutartiniai ženklai

Lenkų tautybės gyventojų dalis savivaldybėse (%)

	0,0 - 5,0
	5,1 - 10,0
	15,1 - 20,0
	25,1 - 30,0
	30,1 - 35,0
	60,1 - 65,0
	75,1 - 80,0

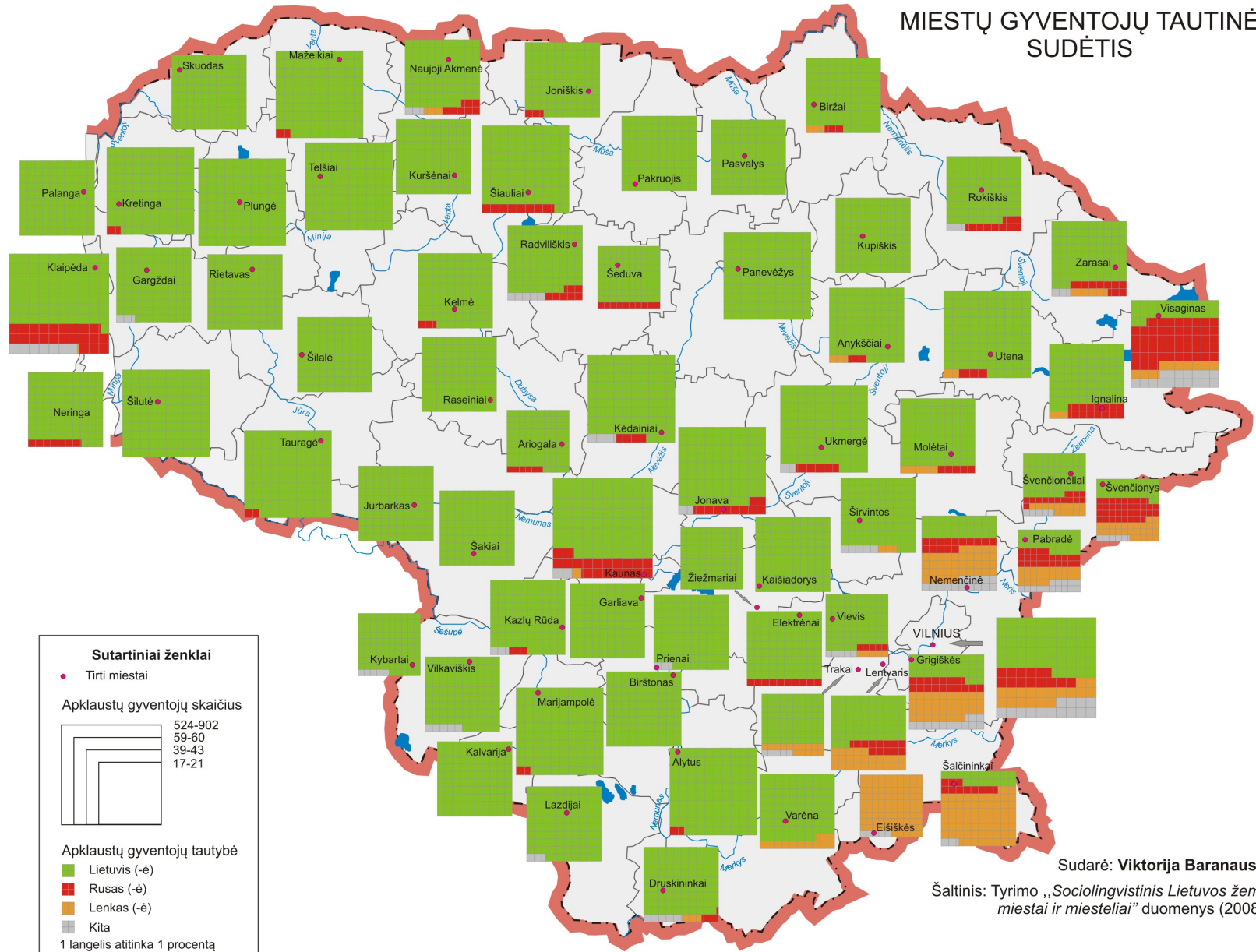
Sudarė: Viktorija Baranauskienė

Šaltinis: Statistikos departamentas (2003). Lietuvos gyventojų ir būstų surašymas 2001. Vilnius.

**Lietuvos miestuose apklausti 296 lenkai,
t.y. 6,7 proc. visų apklaustųjų deklaravo
lenkų tautybę**

lietuviai	rusai	lenkai	kiti
3684	489	296	215
79 %	10 %	6,7 %	5 %

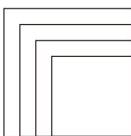
MIESTŲ GYVENTOJŲ TAUTINĖ SUDĖTIS

Sutartiniai ženklai

- Tirti miestai

Apklaustų gyventojų skaičius

524-902
59-60
39-43
17-21

Apklaustų gyventojų tautybė

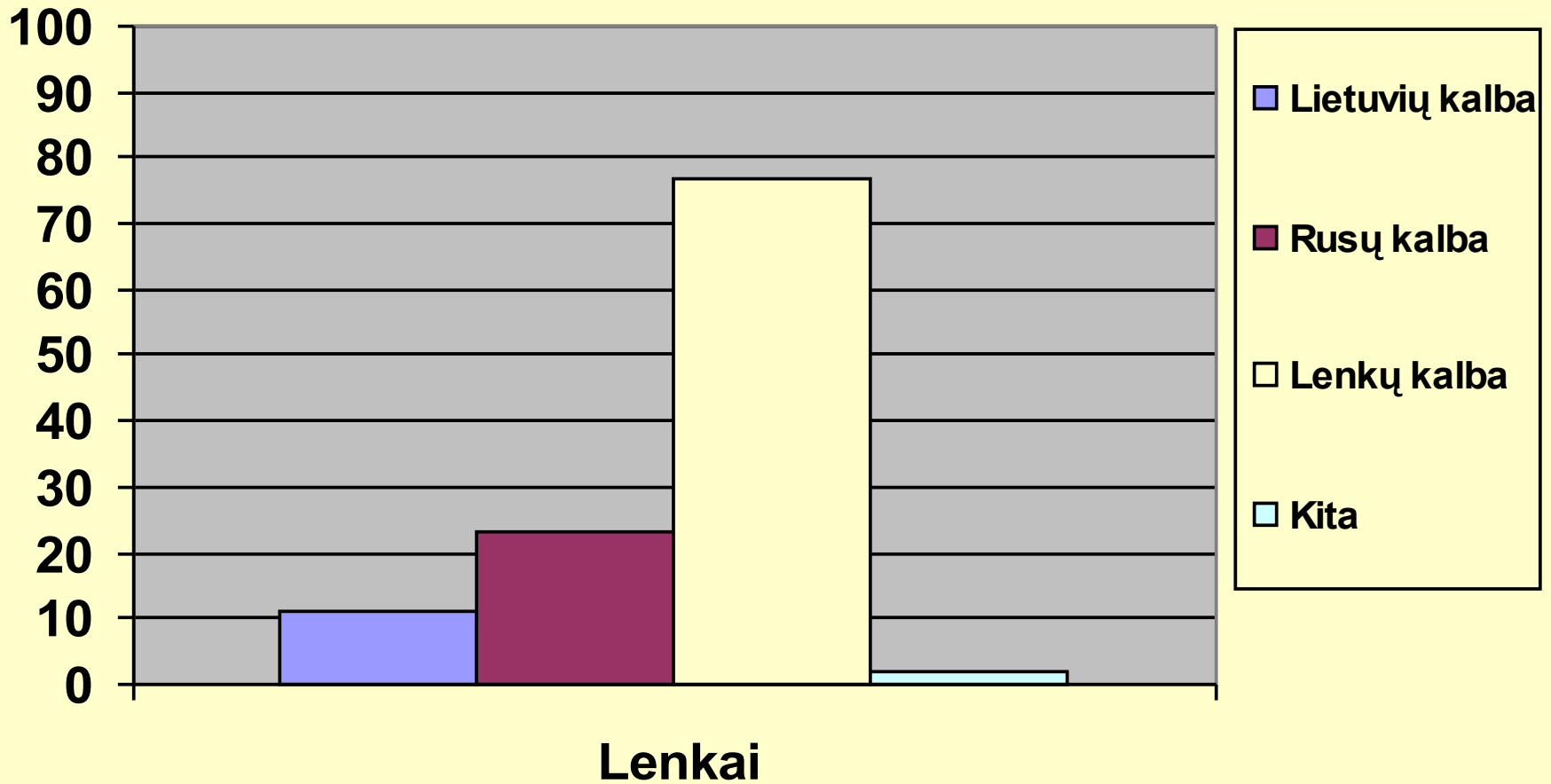
- Lietuvis (-ė)
- Rusas (-ė)
- Lenkas (-ė)
- Kita

1 langelis atitinka 1 procentą

Sudarė: **Viktorija Baranauskienė**

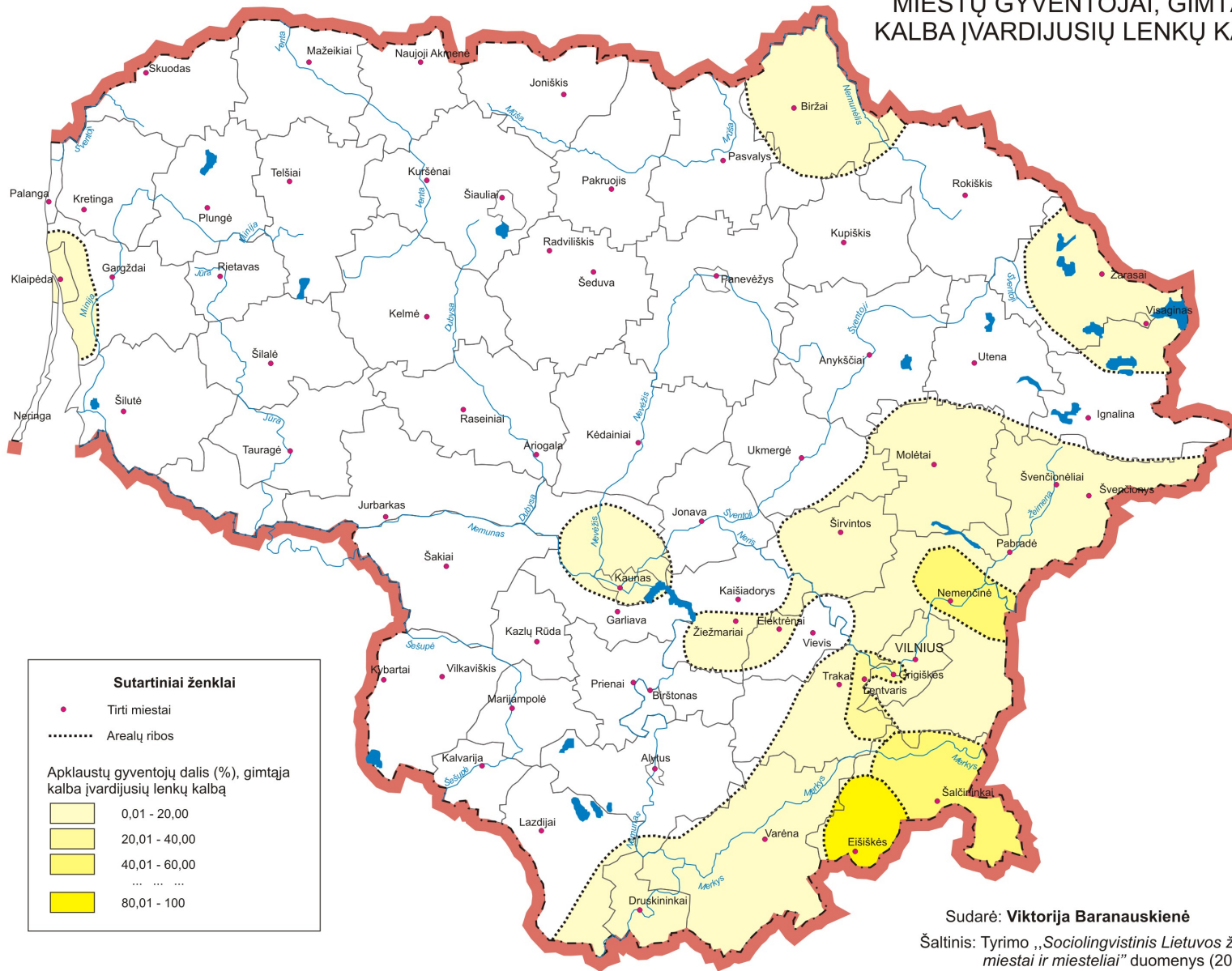
Šaltinis: Tyrimo „*Sociolingvistinis Lietuvos žemėlapis: miestai ir miesteliai*“ duomenys (2008-2010).

Lenkų respondentų gimtosios kalbos pasirinkimai

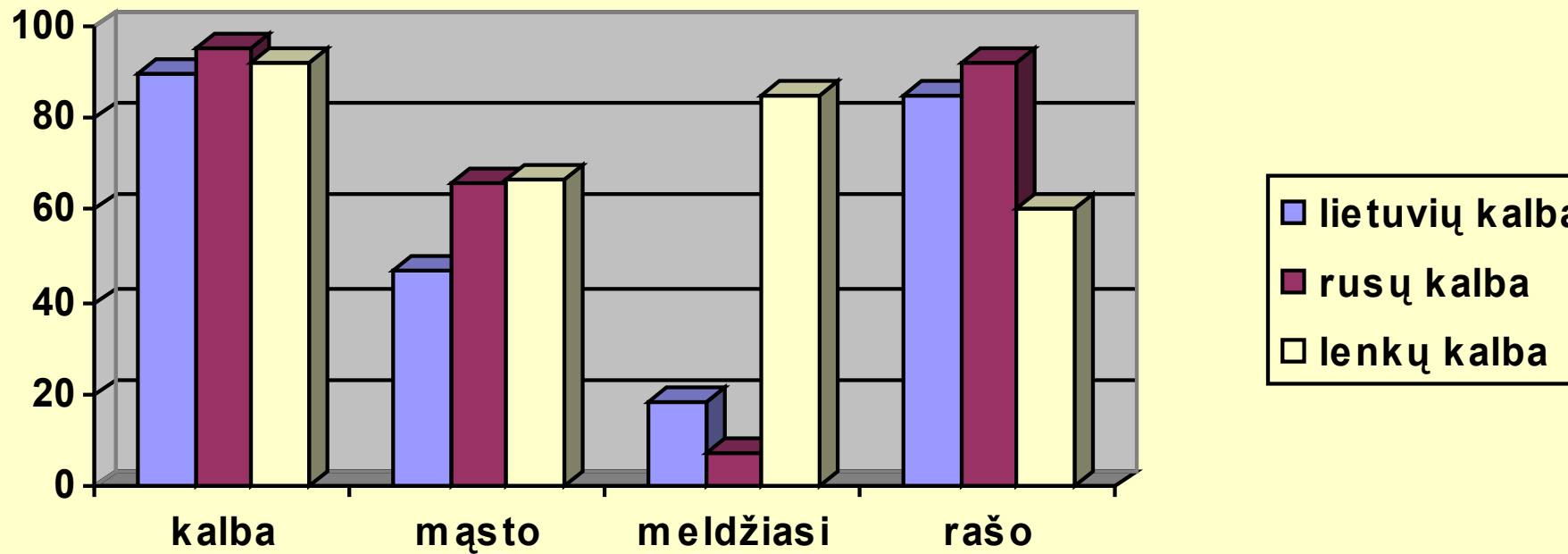
MIESTŲ GYVENTOJAI, GIMTAJA KALBA ĮVARDIJUSIŲ LENKŲ KALBA

Sudarė: **Viktorija Baranauskienė**

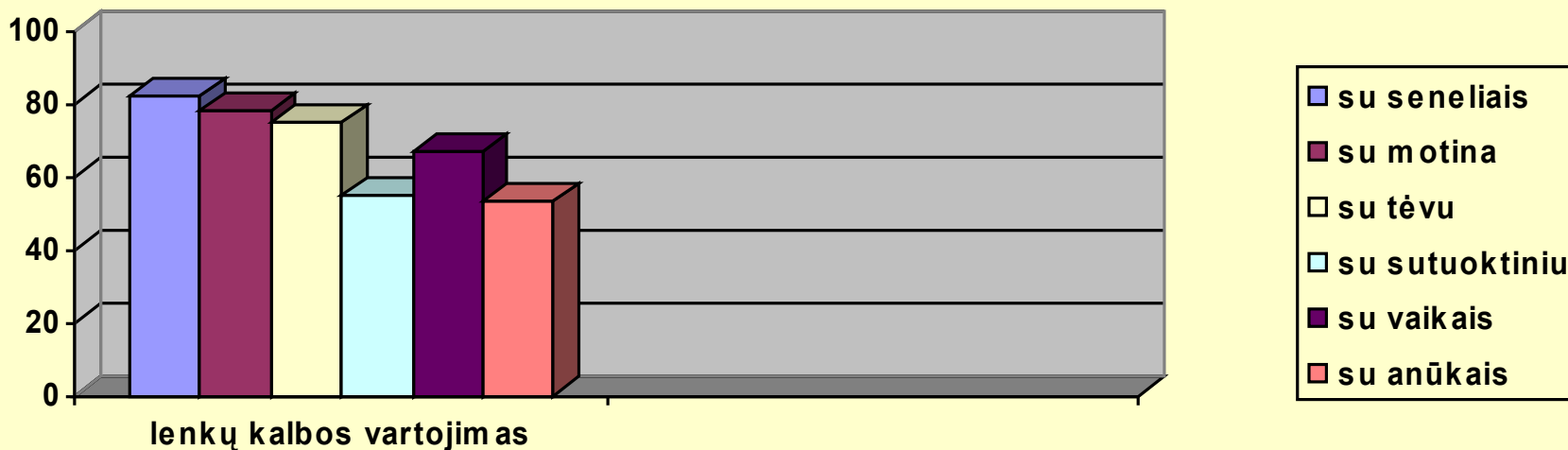
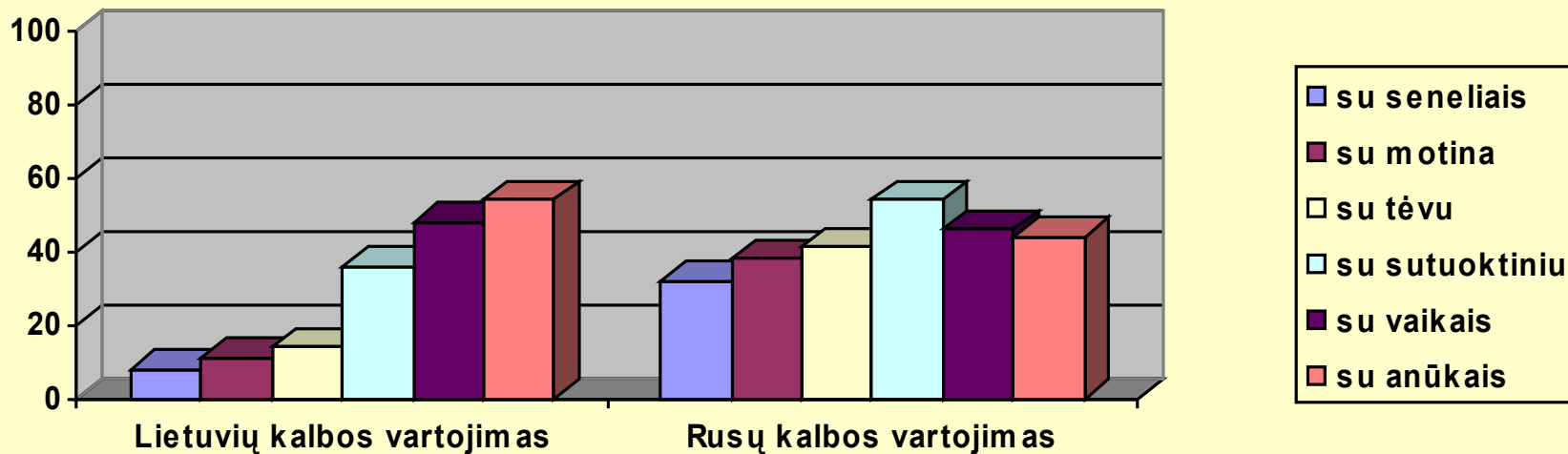
Šaltinis: Tyrimo „Sociolingvistinis Lietuvos žemėlapis: miestai ir miesteliai“ duomenys (2008-2010).

Lenkų tautybės respondentų kalbų vartojimas

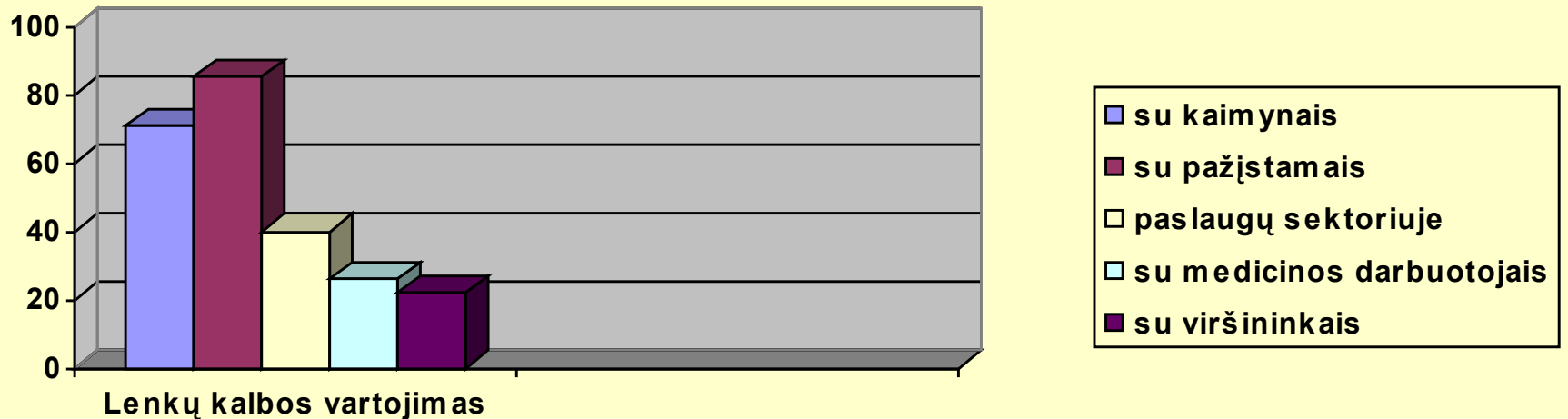
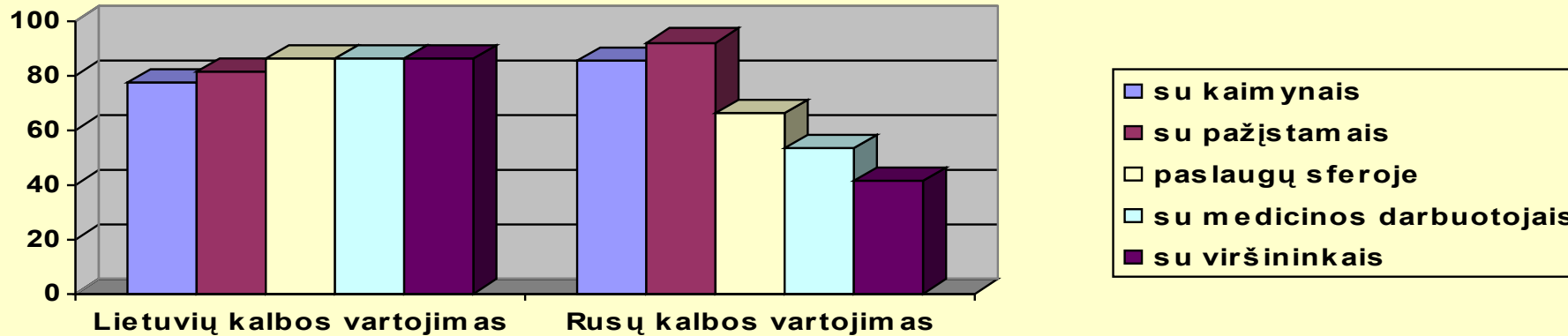

Kalbinė situacija lenkų šeimose

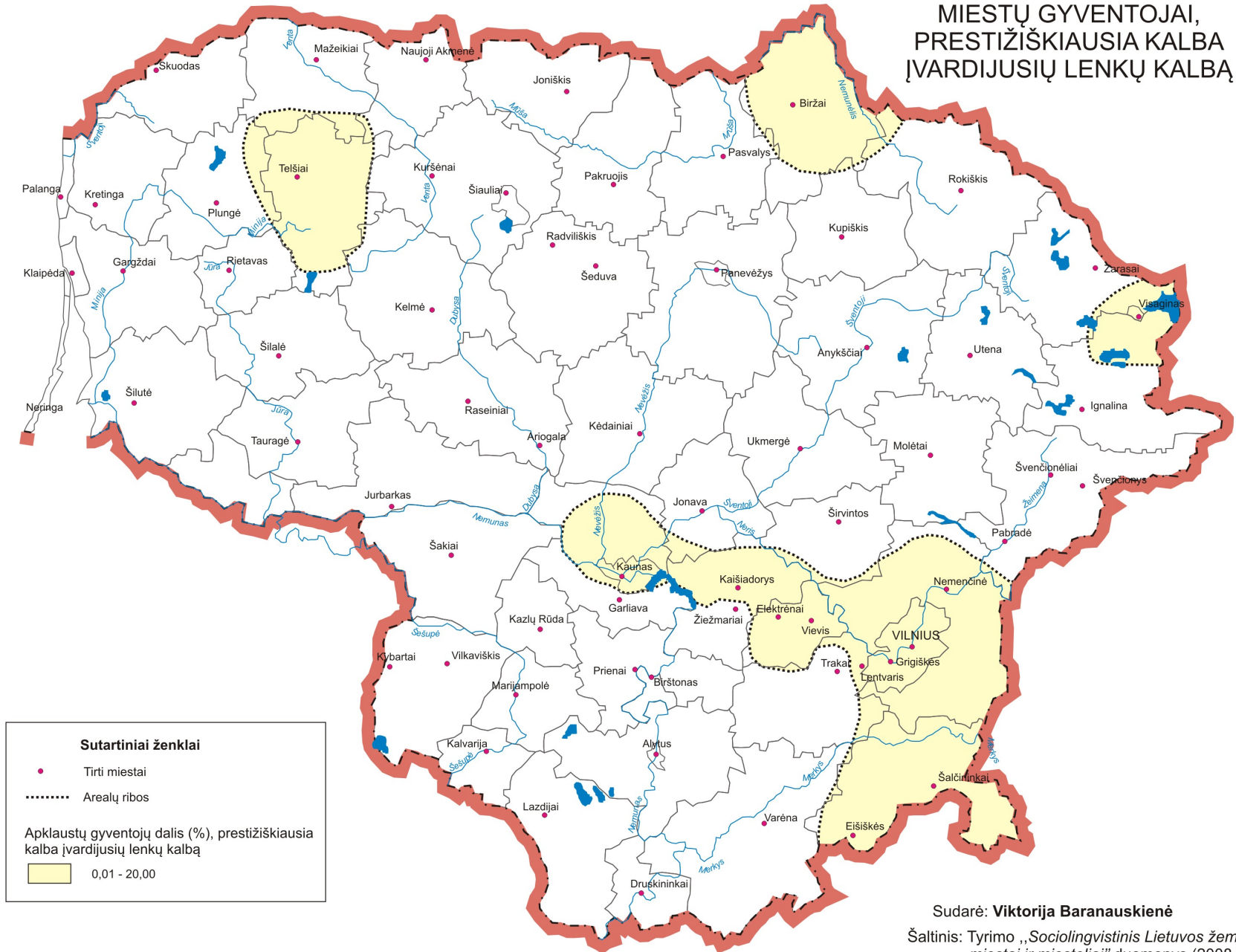

Apklaustųjų lenkų kalbų vartojimas viešojoje erdvėje

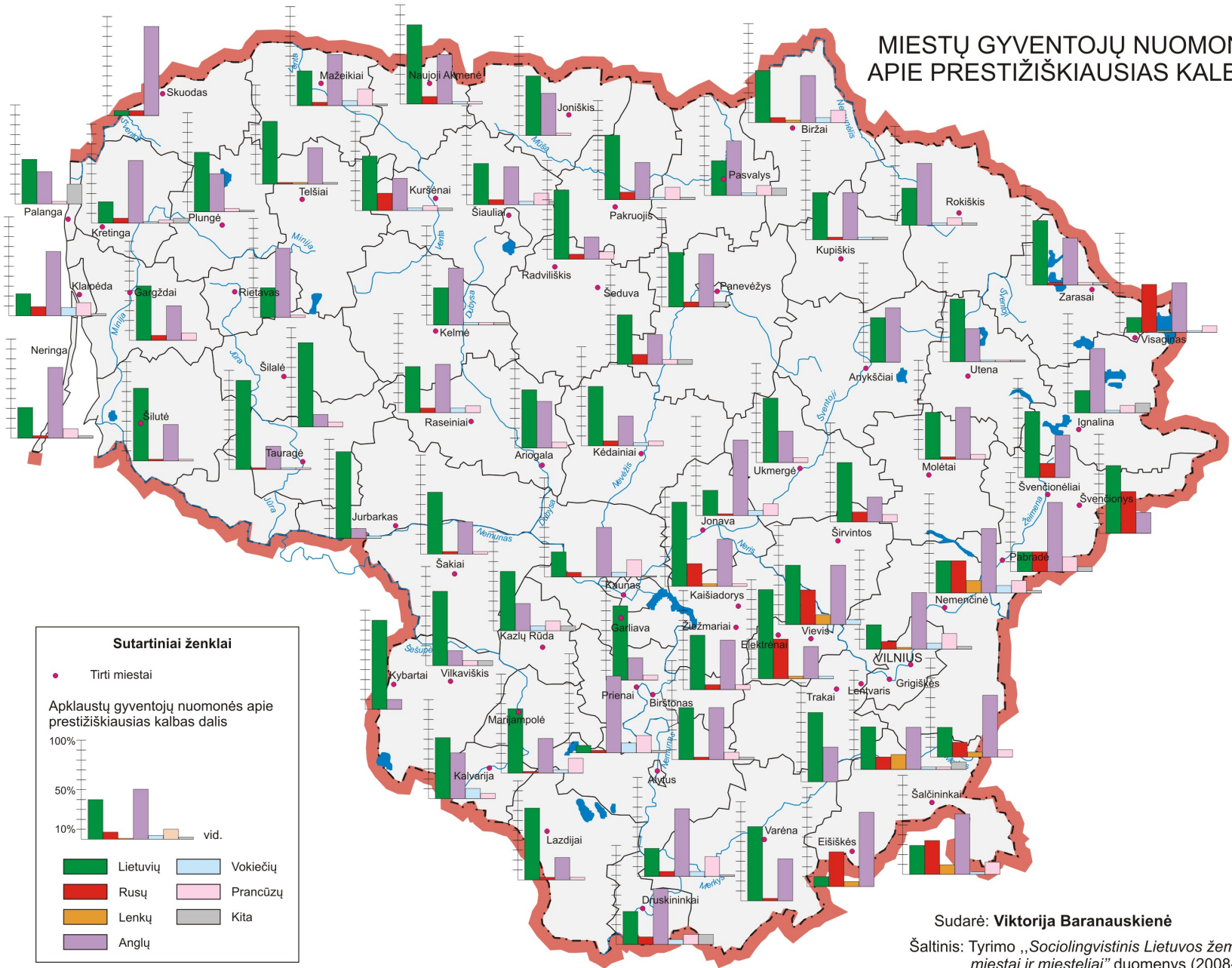
MIESTŲ GYVENTOJAI, PRESTIŽIŠKIAUSIA KALBA ĮVARDIJUSIŲ LENKŲ KALBĄ

Sudarė: Viktorija Baranauskienė

Šaltinis: Tyrimo „Sociolingvistinis Lietuvos žemėlapis: miestai ir miesteliai“ duomenys (2008-2010).

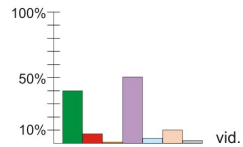
MIESTŲ GYVENTOJŲ NUOMONĖ APIE PRESTIŽIŠKIAUSIAS KALBAS

Sutartiniai ženklai

• Tirti miestai

Apklaustų gyventojų nuomonės apie prestižiškiausias kalbas dalis

■ Lietuvių	■ Vokiečių
■ Rusų	■ Prancūzų
■ Lenkų	■ Kita
■ Anglų	

Sudarė: Viktorija Baranauskienė

Šaltinis: Tyrimo „Sociolingvistinis Lietuvos žemėlapis: miestai ir miesteliai“ duomenys (2008-2010).

- ✦ *Aš čia gimiau, čia gyveno mano tėvai ir seneliai. (46 m. Šalčininkai, 56 m. Vilnius)*
- ✦ *"Lietuva, Tėvyne mano!" (55 m., Šalčininkai),*
- ✦ *Nes čia gimiau ir turiu lietuvišką pasą (23 m., Šalčininkai).*

Išvados

- ✦ Lenkų kalbos vartojimas miestuose mažėja, labiausiai kalba išlaikoma Baltarusijos pasienyje, sostinėje bei miestuose besiribojančiuose su sostine.
- ✦ Lenkų kalba geriausiai išlaikoma vyriausios kartos, kurios atstovai šią kalbą vartoja kaip sakytinę, šia kalba lenkai dažniausiai kalba, mąsto ir meldžiasi.
- ✦ Privačiojoje srityje (šeimoje) lenkų kalba gerai išlaikoma tik vienatautėse šeimose.
- ✦ Lietuvių kalba turi reikalingiausios kalbos statusą.
- ✦ Prestižiškiausia kalba laikoma anglų.
- ✦ Gražiausia kalba įvardijama lenkų.